

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 05153-14/2020-ERU

V Jihlavě dne 12. října 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu pana [REDAKCE]
IČ: [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05153-9/2020-ERU ze dne 11. ledna 2021 (sp. zn. OSR-05153/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve **výroku I.** uložil účastníku řízení podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav v jím provozované bioplynové stanici s názvem [REDAKCE] umístěné v katastrálním území [REDAKCE] na pozemku parc. č. [REDAKCE] a to splnění povinnosti výrobce na svůj náklad měřit vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje nebo z druhotného zdroje, jakož i měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu elektřiny stanoveným měřidlem podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“), v souladu s § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích“), a měřit vyrobenou elektřinu s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii v souladu s § 11a odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích způsobem, který stanoví jiný právní předpis, a to vyhláška č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), a ve **výroku II.** mu uložil povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu věcně příslušný na základě § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05153-9/2020-ERU ze dne 11. ledna 2021 (sp. zn. OSR-05153/2020-ERU) se zrušuje a správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-05153/2020-ERU se zastavuje.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad doručil dne 14. srpna 2019 účastníku řízení oznámení o zahájení kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem kontroly mělo být zjištění, zda účastník řízení dodržel v kontrolovaném období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 povinnosti vyplývající z § 7 odst. 4 a 5 a § 11a odst. 1, 2 a 5 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích.

O výsledku kontroly vyhotovil kontrolní orgán Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 08131-23/2019-ERU ze dne 6. března 2020, v němž konstatoval, že účastník řízení v postavení držitele licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] porušil povinnosti dané § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, neboť měří elektřinu vyrobenou v kontrolované provozovně před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby, technologickou vlastní spotřebu elektřiny však samostatně stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii neměří, a dále povinnosti dané § 11a odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích, neboť vyrobenou elektřinu u zdroje ID [REDAKCE] u kterého uplatňuje podporu elektřiny v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu i na vyrobenou elektřinu, která nebyla dodána do distribuční soustavy, měří stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii bez hodinového průběhu výroby elektřiny, tzn. neměří ji způsobem, který stanoví vyhláška č. 82/2011 Sb. Porušení § 7 odst. 4 a 5 a § 11a odst. 5 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích kontrolní orgán neshledal. Vůči kontrolním zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole podal účastník řízení námitky, které byly jako nedůvodné zamítnuty.

Z Protokolu o kontrole vyplynulo, že kontrolovaná provozovna sestává ze dvou zdrojů (kogeneračních jednotek), zdroje ID [REDAKCE] (dále jen „KJ1“) a zdroje ID [REDAKCE] (dále jen „KJ2“). Vyrobená elektrická energie je využívána pro technologickou vlastní spotřebu provozovny a lokální spotřebu v areálu bioplynové stanice, převážná část je pak dodávána do distribuční soustavy. Měření probíhá prostřednictvím čtyř měřicích zařízení. Elektroměr č. 1, umístěný v elektroměrovém rozvaděči v kontejneru, ve kterém se nachází KJ1, slouží pro měření elektřiny vyrobené v KJ1 (svorková výroba) před odběrem technologické vlastní spotřeby; součástí tohoto elektroměru jsou tři měřicí transformátory proudu. Elektroměr č. 2 umístěný v elektroměrovém rozvaděči uvnitř kontejneru, ve kterém se nachází KJ2, slouží pro měření elektřiny vyrobené v KJ2 (svorková výroba) před odběrem technologické vlastní spotřeby; součástí tohoto elektroměru jsou tři měřicí transformátory proudu. Elektroměr č. 3, umístěný v elektroměrovém rozvaděči na venkovní zdi kioskové trafostanice, slouží pro měření elektřiny spotřebované v místě; součástí tohoto elektroměru jsou tři měřicí transformátory proudu. Elektroměr č. 4, umístěný v elektroměrovém rozvaděči na venkovní zdi kioskové trafostanice, slouží pro měření dodané elektřiny do distribuční soustavy a odběru elektřiny z distribuční soustavy a je ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; součástí tohoto elektroměru jsou dva měřicí transformátory proudu.

Dále bylo zjištěno, že pro obě kogenerační jednotky nárokuje účastník řízení podporu formou zeleného bonusu (v souvislosti s KJ1 v ročním a v souvislosti s KJ2 v hodinovém režimu). Účastník řízení odčítá hodinové hodnoty množství svorkové výroby z displeje umístěného v řídicím systému KJ2. Technologická vlastní spotřeba elektřiny měřena samostatným měřidlem není, její množství je zjišťováno jako rozdíl mezi hodnotou součtu množství svorkové výroby KJ1 a KJ2 (elektroměry č. 1 a 2), a hodnotou množství elektřiny spotřebované v areálu farmy (elektroměr č. 3) a hodnotou množství dodané elektřiny

do distribuční soustavy (elektroměr č. 4). Takto zjištěnou hodnotu technologické vlastní spotřeby účastník řízení rozpočítává pro oba zdroje KJ1 a KJ2 v poměru naměřených hodnot svorkové výroby KJ1 a KJ2; u zdroje KJ2 je takto zjištěná hodnota dále rozpočítávána v poměru naměřených hodnot vyrobené elektřiny v každé hodině.

II. Řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad vydal dne 4. srpna 2020 příkaz č. j. 05153-3/2020-ERU, kterým účastníku řízení uložil opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav tak, jak je uveden ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 12. srpna 2020 včasný odpor, na jehož základě byl předmětný příkaz zrušen a Energetický regulační úřad pokračoval v řízení.

Účastník řízení v průběhu řízení na prvním stupni zejména uvedl, že u zdroje KJ1 je obsaženo samostatné měření technologické vlastní spotřeby již z výroby. V KJ2 takové měření instalováno není, pročež účastník řízení tuto hodnotu dopočítává. Tím je zajištěno, že množství elektřiny, na které účastník řízení uplatňuje nárok na podporu, je od hodnoty technologické vlastní spotřeby zcela očištěno. Účastník řízení upozornil, že do kogeneračních jednotek před místo měření svorkové výroby žádná další „cizí“ měřidla umístit nelze. Umístění samostatných měřidel technologické vlastní spotřeby za měřidla svorkové výroby je pak bezpředmětné a účastník řízení by byl i v takovém případě nucen hodnotu technologické vlastní spotřeby dopočítat. Nadto v elektrickém zapojení provozovny není místo, kde by bylo možné měřidlo technologické vlastní spotřeby umístit tak, aby bylo možné měřit její celkovou hodnotu. Součástí této hodnoty jsou totiž také ztráty na elektrických rozvodech, které je nutné vždy dopočítat. Splněním povinnosti uložené účastníku řízení správním orgánem by pak jmenovaný nutně porušil povinnosti spojené s vykazováním hodnot v systému operátora trhu. Aby mohlo dojít ke správnému vykazování údajů v systému operátora trhu, musel by účastník řízení část hodnoty technologické vlastní spotřeby tak jako tak dopočítat a instalace dalšího měřidla v provozovně by tak byla zbytečná. Účastník řízení požádal správní orgán, aby stanovil, že k porušení § 11a odst. 1 písm. b) a § 11a odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích a žádného dalšího ustanovení zákona o metrologii a vyhlášky č. 82/2011 Sb. nedošlo a že dosavadní způsob určování množství vyrobené elektřiny je správný. V případě, že by tak neučinil, požádal správní orgán, aby určil konkrétní místo v elektrickém zapojení provozovny, kam je účastník řízení povinen měřidlo technologické vlastní spotřeby umístit.

K povinnosti měřit vyrobenou elektřinu s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii účastník řízení uvedl, že byť konkrétní elektroměr umístěný v KJ2 není podle technického listu měřidlem, které zajišťuje měření s hodinovým průběhem výroby elektřiny, tyto informace lze z daného elektroměru získat. Účastník řízení tato data odčítá z displeje umístěného v řídicím systému KJ2, a tedy je množství elektřiny, na které účastník řízení uplatňuje podporu, správné.

Dne 9. listopadu 2020 byl účastník řízení vyzooměn o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. V reakci na to doplnil, že v provozovně došlo v říjnu 2020 k provedení montáže měřidla výroby s hodinovým průběhem.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 05153-9/2020-ERU ze dne 11. ledna 2021 rozhodl Energetický regulační úřad tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených v § 11a odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích. Konstatoval, že elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů je v posuzované provozovně měřena před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny, technologická vlastní spotřeba elektřiny však samostatně měřena není. U zdroje KJ2, u něhož účastník řízení uplatňuje podporu elektřiny v režimu hodinového zeleného bonusu, pak účastník řízení měří stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii, ale bez hodinového průběhu výroby elektřiny. K námitkám účastníka řízení Energetický regulační úřad uvedl, že mu nepřísluší polemizovat nad tím, zda právní úprava upravující způsob měření technologické vlastní spotřeby je nesprávná či nedostačující, stejně tak mu nepřísluší doporučovat či určovat, kam má účastník řízení příslušná měřicí zařízení v provozovně umístit. Pokud účastník řízení správnému orgánu sdělil, že v provozovně namontoval elektroměr měřící výrobu elektřiny s hodinovým průběhem, pak tuto skutečnost neprokázal. Účastník řízení neměří technologickou vlastní spotřebu elektřiny a vyrobenou elektřinu tak, jak mu ukládá zákon, pročež mu správní orgán uložil opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05153-9/2020-ERU ze dne 11. ledna 2021, které mu bylo téhož dne doručeno, podal účastník řízení dne 26. ledna 2021 rozklad, v němž navrhl, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a vedené řízení zastavila.

Účastník řízení v podaném rozkladu především zopakoval argumenty uváděné v řízení na prvním stupni. Zejména uvedl, že uložené opatření k nápravě není možné splnit a že v rámci výroby elektřiny není místo, kde by bylo možné měřit celkovou hodnotu technologické vlastní spotřeby jedním měřidlem. Nadto v případě, že by k zajištění samostatného měření technologické vlastní spotřeby v provozovně došlo (pokud by to bylo vůbec možné), by se účastník řízení dopouštěl pochybení vůči operátorovi trhu. Účastník řízení opětovně upozornil, že množství elektřiny, na které uplatňuje podporu ve formě zeleného bonusu, je nezkreslené a správné, přičemž nedochází k žádnému obohacení na jeho straně. Cílem ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích přitom je zajistit, aby elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů byla měřena a vykazována správně a aby výše podpory, kterou na ni výrobci uplatňují, odpovídala právním předpisům. Účastník řízení plně smysl uvedeného ustanovení zákona naplňuje. Podle názoru účastníka řízení se pak na něj ve smyslu rozhodnutí Rady č. j. 07090-12/2019-ERU ze dne 8. prosince 2020 ustanovení § 11a zákona o podporovaných zdrojích neuplatní. Ve vztahu k měření vyrobené elektřiny měřidlem s hodinovým průběhem přiložil důkazy prokazující připojení měřidla s možností měření s hodinovým průběhem.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že toto rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, je založeno na formalistickém výkladu právních předpisů a nejsou v něm dostatečně vyjádřeny úvahy, na nichž prvostupňový orgán založil své závěry.

Podle § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích je výrobce povinen na svůj náklad měřit

- a) za místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje nebo z druhotného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii, nebo
- b) před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje nebo z druhotného zdroje, jakož i měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu elektřiny stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii.

Povinnost uvedená v předchozí větě pod písmeny a) a b) se nevztahuje na případy, kdy měření zajišťuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nebo kdy výrobce vypočítává vyrobené množství elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů podle odstavce 4. Měření technologické vlastní spotřeby elektřiny se nevyžaduje u výroben elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kWe včetně.

S odkazem na znění citovaného ustanovení je třeba úvodem vypořádat námitku odpůrce, podle níž se ve vztahu k němu toto ustanovení neuplatní. Rada se s uvedenou námitkou neztotožňuje, současně podotýká, že rozhodnutí Rady č. j. 07090-12/2019-ERU ze dne 8. prosince 2020, na něhož účastník řízení odkazuje, se týkalo odlišné skutkové situace, než je nyní projednávaný případ. Ustanovení § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích dopadá obecně na výrobce elektřiny z obnovitelných nebo druhotných zdrojů, přičemž účastník řízení právě takovým výrobcem je, neboť je provozovatelem bioplynové stanice, a tedy výrobcem elektřiny z obnovitelného zdroje, konkrétně bioplynu. Lze tak uzavřít, že toto ustanovení je na situaci účastníka řízení plně aplikovatelné.

Citované ustanovení zákona o podporovaných zdrojích však nelze vykládat izolovaně, ale ve spojení s § 4 odst. 1 téhož zákona, podle něhož se pro účely stanovení podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů podle tohoto zákona za elektřinu z obnovitelných zdrojů považuje elektřina vyrobená využitím obnovitelných zdrojů naměřená v předávacím místě výrobní elektřiny a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo naměřená na svorkách generátoru a snižena o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, anebo poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a druhotného zdroje nebo neobnovitelného zdroje. Odebírá-li výrobce ke krytí technologické vlastní spotřeby elektřinu z přenosové nebo distribuční soustavy nebo z jiné výrobní elektřiny, je předmětem podpory elektřina v množství naměřeném v předávacím místě výrobní elektřiny a sníženém o množství elektřiny odebrané pro technologickou vlastní spotřebu.

Z uvedených ustanovení je zřejmé, že podporu lze nárokovat pouze za množství vyrobené elektřiny, které je naměřeno v předávacím místě mezi výrobnou a distribuční (či přenosovou) soustavou, případně jde o množství elektřiny naměřené na svorkách generátoru, které je sníženo o technologickou vlastní spotřebu. Tomu odpovídají i rozdílné povinnosti stanovené výrobcí v § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, přičemž využitím spojky „nebo“ v uvedeném ustanovení poskytl zákonodárce výrobcí elektřiny

možnost splnit svou zákonnou povinnost jedním z vymezených způsobů měření, tj. buď způsobem uvedeným pod písm. a), anebo způsobem uvedeným pod písm. b). Jestliže tedy výrobce splňuje povinnost podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích, nemůže mu být vytýkáno, že současně nesplňuje povinnost podle § 11 odst. 1 písm. b) uvedeného zákona, a naopak.

Co se týče povinnosti podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích, ta směřuje na situace, kdy je vyrobená elektřina měřena za místem odběru technologické vlastní spotřeby. V praxi taková situace typicky dopadá na měření dodávky vyrobené elektřiny do distribuční soustavy, kde standardně dochází k měření dodané elektřiny měřicími zařízeními ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy. K tomu účelu uvedené ustanovení zakotvuje výjimku z povinnosti výrobce na svůj náklad měřit vyrobenou elektřinu, pakliže měření zajišťuje právě provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy. Měření za místem odběru technologické vlastní spotřeby zajišťuje, že technologická vlastní spotřeba, která je pokryta vlastní výrobou, je již odečtena od naměřených hodnot, případně, pokud je kryta odběrem z distribuční (či přenosové) soustavy, je nutné ji odečíst. Povinnost podle § 11a odst. 1 písm. b) uvedeného zákona naopak směřuje na situace, kdy je elektřina měřena před místem odběru technologické vlastní spotřeby; v takovém případě je současně stanovena povinnost samostatně měřit technologickou vlastní spotřebu. Toto ustanovení se vztahuje na měření svorkové výroby a v praxi se zpravidla bude týkat situací, kdy by svorková výroba měla být jediným údajem pro uplatňování podpory; především tedy v případech, kdy by nedocházelo k dodávkám do distribuční nebo přenosové soustavy a výrobce by vyrobenou elektřinu spotřeboval sám (typicky se jedná o podporu formou zeleného bonusu bez dodávky elektřiny nebo její části do distribuční soustavy). V takových případech je nutné technologickou vlastní spotřebu samostatně měřit, neboť naměřené množství elektřiny v sobě obsahuje i množství elektřiny použité pro technologickou vlastní spotřebu. Cílem obou těchto povinností tedy je, aby byla podpora poskytována skutečně jen na vyrobenou elektřinu oproštěnou od technologické vlastní spotřeby, na niž se podpora nevztahuje.

V projednávaném případě účastník řízení část vyrobené elektřiny využívá pro technologickou vlastní spotřebu provozovny (za tuto část vyrobené elektřiny mu nárok na podporu nenáleží, přičemž tato část není měřena samostatným elektroměrem). Část vyrobené elektřiny pak účastník řízení využívá pro vlastní spotřebu v místě provozovny (nikoliv ve smyslu technologické vlastní spotřeby) a převážnou část dodává do distribuční soustavy. Za tuto elektřinu účastníku řízení nárok na podporu náleží, přičemž obě tyto hodnoty jsou měřeny samostatnými elektroměry (elektroměry č. 3 a 4). Oba elektroměry č. 3 a 4 jsou stanovenými měřidly podle zákona o metrologii a s ohledem na jejich umístění v elektroměrovém rozvaděči na venkovní zdi kioskové trafostanice lze usuzovat, že jsou oba umístěny za místem odběru technologické vlastní spotřeby. Ačkoliv je elektroměr č. 4 ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, § 11a zákona o podporovaných zdrojích s touto variantou počítá (resp. pro takový případ stanovuje výjimku z povinností výrobce) a nepovažuje ji za porušení uvedeného ustanovení. Účastník řízení dále část elektřiny z distribuční soustavy taktéž odebírá, toto množství je rovněž měřeno elektroměrem č. 4. Jestliže je tak měřena elektřina dodaná do a odebraná z distribuční soustavy a rovněž elektřina určená pro vlastní spotřebu, přičemž k měření dochází za místem odběru technologické vlastní spotřeby, pak má Rada za to, že dochází k měření vyrobené elektřiny v souladu s § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích.

Jestliže pak účastník řízení dále měří i svorkovou výrobu, a to zvláště pro každý výrobní zdroj (elektroměry č. 1 a 2), přičemž tyto údaje dále využívá pro výpočet technologické vlastní spotřeby, nemůže mu být kladeno k tíži, že rovněž neměří samostatně technologickou vlastní spotřebu, neboť splňuje svou povinnost uvedenou pod písm. a). Jak již bylo uvedeno, výrobce není podle § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích povinen uplatňovat oba způsoby měření stanovené pod písm. a) a b) současně, ale postačí toliko jeden z nich. Splnění povinnosti podle § 11a odst. 1 písm. a) uvedeného zákona ve smyslu výše uvedeného výkladu dostatečně zaručuje, že účastník řízení nárokuje podporu pouze za takové množství vyrobené elektřiny, které neobsahuje technologickou vlastní spotřebu.

V této souvislosti Rada doplňuje, že za účelem splnění povinnosti podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích není vyžadováno, aby účastník řízení měřil za místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny elektřinu vyrobenou z každé kogenerační jednotky (zdroje) zvláště samostatnými elektroměry, ale postačí měření jedním společným elektroměrem (tj. v projednávaném případě elektroměr č. 4). Uvedené ustanovení totiž stanoví povinnost měřit vyrobenou elektřinu zvláště z každého druhu obnovitelného zdroje, nikoliv zvláště z každého obnovitelného zdroje. Účastník řízení přitom provozuje dva zdroje (tj. dvě kogenerační jednotky), které dohromady tvoří jeden druh obnovitelného zdroje (tj. jednu výrobní elektřiny - provozovnu bioplynové stanice).

Účastník řízení v průběhu řízení opakovaně upozorňoval, že splněním povinnosti, která mu byla prvostupňovým orgánem uložena, by nutně porušil povinnosti spojené s vykazováním hodnot v systému operátora trhu, a proto by tak jako tak musel část hodnoty technologické vlastní spotřeby dopočítávat. K tomu Rada pro úplnost doplňuje, že v rámci vykazovací povinnosti podle § 11a odst. 7 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích je výrobce povinen operátorovi trhu poskytnout naměřené nebo vypočtené hodnoty a další údaje podle prováděcího právního předpisu, kterým je vyhláška č. 145/2016 Sb., o vykazování elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o vykazování energie z podporovaných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška v příloze 2 vyžaduje uvedení hodnoty mj. svorkové výroby a technologické vlastní spotřeby, nicméně pokud výrobce plní svou povinnost podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích, lze připustit stanovení hodnoty technologické vlastní spotřeby výpočtem, jestliže jsou všechny vstupy tohoto výpočtu měřeny. Rada v tomto ohledu souhlasí s účastníkem řízení, že stanovení hodnoty technologické vlastní spotřeby výpočtem s ohledem na bilanci vyplňovaných údajů, které budou vzájemně odpovídat, by mělo být přesnější, než kdyby měl výrobce uvést údaj z měřicího zařízení měřicího technologickou vlastní spotřebu. Podle současného § 2 písm. u) zákona o podporovaných zdrojích jsou totiž součástí technologické vlastní spotřeby i ztráty v rozvodu vlastní spotřeby a ztráty na zvyšovacích transformátorech výrobní elektřiny pro dodávku do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, které z povahy věci nelze změřit, resp. pouze nepřímo, jak ostatně účastník řízení důvodně namítal. V případě odečtu elektřiny spotřebované pro vlastní spotřebu a elektřiny dodané do distribuční soustavy od svorkové výroby se zohledněním elektřiny odebrané z distribuční soustavy, dojde současně ke stanovení přesnější hodnoty technologické vlastní spotřeby.

Rada tak má při použití výkladu jazykového, systematického i teleologického za to, že účastník řízení neporušil § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, tudíž neexistuje protiprávní stav tak, jak ho prvostupňový orgán popsal v napadeném rozhodnutí. Z uvedeného důvodu nelze účastníku řízení uložit opatření k nápravě protiprávního stavu tak, jak jej

prvostupňový orgán formuloval ve výroku I. bodu 1. napadeného rozhodnutí. Kromě toho Rada považuje samotnou formulaci nápravného opatření v tomto bodě výroku I. za problematickou, neboť je jím účastníku řízení obecně uložena povinnost měřit vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje, jakož i měřit samostatnou technologickou spotřebu, bez rozlišení, zda se má jednat o měření před nebo za místem odběru technologické vlastní spotřeby, s následným odkazem na § 11a odst. 1 písm. b) zákona o podporovaných zdrojích, který dopadá na měření vyrobené elektřiny před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby. Taková formulace nápravného opatření je zavádějící, neboť účastník řízení bezpochyby může splnit svou zákonnou povinnost podle § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích i způsobem stanoveným pod písm. a), tj. měřením vyrobené elektřiny za místem odběru technologické vlastní spotřeby, bez současného samostatného měření technologické vlastní spotřeby, jak ostatně zjevně činí. Z uvedených důvodů nezbyvá, než napadené rozhodnutí v této části zrušit a správní řízení zastavit.

Pro úplnost Rada doplňuje, že se ztotožňuje s názorem prvostupňového orgánu, že jeho úlohou není (a ani nemůže být) polemika o správnosti právní úpravy, nicméně ustanovení právních předpisů je třeba vykládat v souladu s účelem a smyslem dané právní úpravy. Konkrétní ustanovení zákona nelze interpretovat izolovaně bez ohledu na ostatní ustanovení stejného zákona a účel, k němuž má toto ustanovení sloužit. Smysl právní úpravy § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích přitom Rada spatřuje v zajištění toho, aby byla vyrobená elektřina, na kterou je nárokována podpora, měřena stanovenými měřidly zajištěnými proti neoprávněné manipulaci, a aby součástí nárokové podpory nebylo množství elektřiny odpovídající technologické vlastní spotřebě. Rada pak do jisté míry souhlasí i s názorem Energetického regulačního úřadu, že není oprávněn doporučit či snad určit konkrétní místo, kam případně měřicí zařízení k měření technologické vlastní spotřeby umístit, přesto je bezpochyby povinen uložit opatření k nápravě obsahující povinnosti, která je reálně splnitelná. S touto skutečností se však prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí nevypořádal, přestože ji účastník řízení namítal.

Podle § 11a odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích je výrobce elektřiny z obnovitelného zdroje, který uplatňuje podporu elektřiny v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu i na vyrobenou elektřinu, která nebyla dodána do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, povinen měřit vyrobenou elektřinu s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii, a to způsobem, který stanoví jiný právní předpis, tj. vyhláška č. 82/2011 Sb.

S odkazem na toto ustanovení byla účastníku řízení ve výroku I. bodu 2. napadeného rozhodnutí uložena povinnost měřit vyrobenou elektřinu s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje. Ačkoliv účastník řízení zastává názor, že údaje o hodinovém průběhu výroby elektřiny v KJ2 bylo možné získat vždy, přistoupil v říjnu 2020 k instalaci měřicího zařízení s hodinovým průběhem, jehož montáž, předání a dokumentaci skutečného provedení doložil důkazy přiloženými k podanému rozkladu. S ohledem na skutečnost, že účelem uložení nápravného opatření je odstranění či náprava protiprávního stavu, přičemž k povinnosti, která mu byla ukládána, účastník řízení již před vydáním napadeného rozhodnutí dobrovolně přistoupil, nezbyvá Radě, než i v této části napadené rozhodnutí zrušit a vedené řízení zastavit. V této souvislosti je třeba prvostupňovému orgánu vytknout, že přestože účastník řízení již v průběhu řízení na prvním stupni nápravu vytýkaného stavu tvrdil, Energetický regulační úřad tato tvrzení nerefletoval. V souladu s § 3 správního řádu vyjadřujícím zásadu materiální pravdy je přitom za zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné

pochybnosti, primárně odpovědný správní orgán vedoucí řízení, přičemž tuto odpovědnost nelze přenášet na účastníka řízení. V souladu s § 50 odst. 2 větou první správního řádu současně platí, že podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán, byť jsou účastníci řízení podle věty čtvrté tohoto ustanovení povinni při opatrování těchto podkladů poskytnout správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost. Prvostupňový orgán tak měl v souladu se zásadou vyšetřovací a zásadou oficiality účastníka řízení vyzvat k doplnění příslušných důkazů, případně si tyto důkazy obstarat sám. Kromě toho Rada považuje formulaci nápravného opatření i v tomto bodě výroku za problematickou, neboť prvostupňový orgán jím stanovil povinnost měřit vyrobenou elektřinu s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje pro celou provozovnu bioplynové stanice s názvem [REDAKCE] byť se z odůvodnění napadeného rozhodnutí podává, že se tato povinnost má s odkazem na zjištěný skutkový stav týkat výhradně měření elektřiny vyrobené ze zdroje KJ2, u kterého je uplatňována podpora elektřiny v režimu hodinového zeleného bonusu.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu Rada jako odvolací orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, když účastníkovi řízení byla ve výroku I. bodu 1. uložena povinnost k nápravě protiprávního stavu, který podle Rady vůbec nenastal, ve výroku I. bodu 2. pak povinnost k nápravě protiprávního stavu, k němuž účastník řízení již před vydáním napadeného rozhodnutí dobrovolně přistoupil. Z uvedených důvodů Rada napadené rozhodnutí, včetně navazujícího výroku II. o nákladech řízení, zrušila a v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu současně vedené správní řízení zastavila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

[REDAKCE]